

FICHA PARA TRABALLAR A ORQUESTRA HARMONÍA

Con esta actividade traballamos

Desigualdade de xénero.

Respecto.

Cooperación e traballo en grupo.

ODS: 5, que se ve nos prexuízos de xénero que Pepo demostra ter.

[Coñece os ODS.](#)

Durará

Unha sesión.

Necesitaremos

Historia ou Vídeo *A orquestra Harmonía*.

Ciclos 1, 2, 3

Consideracións previas

Os auténticos súper heroes deben ter unha serie de capacidades que lles permitan estar pendentes das persoas e resolver os problemas que se lle expoñen. Deben aprender a observar, analizar circunstancias, información, historia, ...

Poden poñer en práctica esas capacidades analizando a información que aparece na historia e sempre, axudar a outras persoas para sensibilizarse do aprendido na historia.

Hai varios ensinamentos importantes que se sacan deste conto:

- Ser conscientes das ocasións nas que nos deixemos levar polos estereotipos á hora de xulgar aos e as demais.
- Tomar conciencia daquilo que facemos mal para cambialo.
- Ser conscientes de que somos diferentes ás outras persoas e, a miúdo, as diferenzas suman para mellorar os grupos.

Desenvolvemento

Ler o conto ou visionar o vídeo.

Proba de atención (opcional, dependendo da idade da clase)

Ao finalizar a lectura, e dependendo da idade da clase podemos iniciar unha rolda de preguntas para asegurarnos de que comprenderon o contido da lectura.

Deberán responder se as seguintes afirmacións son Verdadeira ou Falsas:

- Pepo non aprendeu de memoria as leccións da Academia.
- A compañeira de Pepo, Clara, é cega.
- Pepo nunca axuda a Clara, aínda que esta necesítalo.
- Clara toca o piano na orquestra.
- As mozas tocan distintos instrumentos musicais que os mozos.
- As luces apagáronse de golpe.
- O director da orquestra pediulles que abandonasen o teatro con coidado.
- Clara pídelles a Pepo que non sexa tan ríxido cando leva á práctica o que aprendeu na Academia.

Hai que reflexionar

Reflexionar sobre o contido do conto, a partir de preguntas como estas:

- Que personaxes principais aparecen na historia?
- Como é Clara? Que trazos da súa persoa podemos identificar ao longo da historia?
- En que momentos mostra Pepo prexuizos cara a outras persoas?
- Que ensinamentos pódense sacar da maneira de actuar dunha orquestra? Son necesarios todos nela?
- As diferenzas entre as persoas poden sumar. Onde pode suceder isto?
- En situacións similares ás que aparecen na historia, algunha vez comportámonos como colegas de Fantasma XustiNo?
- Que accións ocorren senos que podemos realizar para evitar colaborar con Fantasma XustiNo?
- Que cousas importantes aprende Pepo de Clara? Comentádeas.

A ORQUESTRA HARMONÍA

Ola son Pepo. Como sabedes, estiven varios anos na Academia de Jotam, adestrándome para ser un auténtico súper heroe. Alí aprendemos como enfrontarnos ao mundo real e axudar a quen o necesita.

Os aprendices de súper heroes tomámonos moi en serio o noso traballo e cumprimos ao pé da letra todo o que nos ensinaron na Academia. Eu seime todas as leccións de memoria, e teño claro en todo momento como actuar cando alguén está en apertos:

Se vexo a unha persoa chorando, materia Métodos para tratar ás persoas con agarimo, tema 234. Que vexo a un compi angustiado coas mates!, materia Aprender a axudar aos que o necesitan, tema 6.

Pero non sempre as maiores leccións danchas na Academia. E para demostralo, vou contar todo o que aprendín de Clara, unha compañeira da miña clase.

Clara é cega, así é que, cando a coñecín, enseguida púxenme no meu papel de auténtico súper heroe. Tiña que axudala! Sempre estaba pendente dela, abríalle as portas, acompañáballe polos corredores, ... todo.

E por se o meu comportamento non era suficiente, eu encima, faláballe todo o intre sobre a Academia, os súper poderes e o papel dos auténticos súper heroes.

Un día, saímos de clase e pedíume que lle acompañase ao seu ensaio coa orquestra do Centro, onde ela toca o violín. Claro, pensei, o teatro está alén do patio, cheo de xente a esas horas, necesítame para chegar ata alí. Xenial!, materia Cooperar, tema 68.

Ao entrar no salón de actos un enorme bulicio sorprendeunos, o ambiente era moi divertido, todos probaban os seus instrumentos, oíanse guitarras, timbais, violíns...

Senteime na primeira fila, ao intre, unha nena púxose ao meu lado. Eu imaxinei enseguida que tocaría unha frauta ou un clarinete. A miña veciña Marta toca o clarinete e sempre a vexo ensaiar desde a miña xanela. A moza miroume:

—Ola, son Melisa.

—Ola, Melisa, eu son Pepo. Vin con Clara para vervos ensaiar.

Nese momento Melisa sacou o seu instrumento da mochila e miroume. Non era unha frauta, nin un clarinete era unha trompeta! Eu púxenme coloreado porque me dei conta de que notara a miña cara de sorpresa:

—Xa vexo, Pepo, que es dos que se sorprenden ao ver a unha moza que toca a trompeta. Non te preocupes, estou afeitada, díxome sorrindo e subiu ao escenario para ocupar o seu lugar.

Que vergoña! Os meus prexuízos fixéranme meter a pata.

O ensaio estaba a piques de empezar, só faltaba por colocarse no seu posto o director, que estaba a falar cunha moza, pero entón... non mo podía crer! A moza colleu a batuta e subiu ao escenario, a directora era ela! Por que estaba tan seguro de que sería el? É verdade que nos concertos aos que fora sempre foran homes, pero...

Vaia desastre! Na materia Coñece aos demais antes de xulgar, estudáramos que eran os prexuízos. Conseguir non valorar ás persoas polo seu físico, por ser nenos ou nenas, pola súa cor de pel, ... non é tan fácil como parece nos apuntamentos e eu, esa tarde, estaba a descubri-lo. Outro punto para os "Prexuízos" e outro cero para min!

Pediron silencio, ían empezar. Ao principio soaron uns instrumentos soltos, pero, aos poucos, fóronse sumando outros. Conforme se ían engadindo máis, a melodía melloraba. Esa era a clave, todos diferentes, pero complementarios para lograr xuntos algo máis belo.

Pechei os ollos e empezou o só de piano que toca Anuar. Nese momento, concentrado só no que oía, acordeime do que Clara me contou:

—Eu coñezo ás persoas pola súa voz e o que transmiten a través dela. Para min, ninguén é máis alto ou baixo que os demais, nin me gustan pola cor dos seus ollos ou a súa maneira de vestir. Con todo, como estou afeita escoitar con atención cando me falan, coa entoación podo saber moitas cousas. Por exemplo, Anuar, sempre di que a súa pel é da cor do chocolate. Eu non se como é esa cor, pero si sei, que el é doce como o chocolate.

Estaba alucinando, era unha pasada ver como soaba a orquestra, pero, de súpeto, a luz apagouse e todos deixaron de tocar.

Ramón, o conserxe, entrou na sala e con moita calma dixo que o mellor era desaloxar o teatro porque non sabían que desencadeara o apagamento.

Todo o mundo púxose de pé, pero non se vía nada! A directora, tampouco sabía como actuar, ademais, moitos dos nenos estaban asustados. Nese momento, Clara pego un berro enorme:

—SILENCIO TODO O MUNDO!

Quedamos calados e sorprendidos, e sen dar tempo a máis, Clara díxonos que nos puxésemos de pé no noso sitio e désemos a man ao compañeiro da beira. A continuación, ela foi pasando fila por fila, collendo da man á persoa do extremo e levándonos cara á saída.

Cando todo o mundo estaba fóra e a salvo, todos felicitamos a Clara pola súa actuación. Ramón contounos que non dixo nada para evitar o pánico, pero que tivera que controlar un pequeno incendio por un cortocircuíto.

Xa pasado o susto e de camiño a casa, eu aínda estaba alucinado con Clara. Díxenlle que me encantaba o seu comportamento. Mentres o resto estábamos paralizados polo medo e pola escuridade, ela movíase polo teatro sen atopar dificultades, fora moi valente!

—Eu non son valente, o que pasa é que como son cega, non teño medo á escuridade, jajaja. Como verás, Pepo, todos e todas somos diferentes, e temos as nosas virtudes. O bo é saber utilízalas no momento adecuado.

—Como os instrumentos dunha orquestra —dixen eu entón—. E conteille o que sentira ao escoitar á orquestra cos ollos pechados.

—Cando tocamos xuntos, xorde a harmonía. Deixas de escoitar os instrumentos individuais e só percibes o froito do traballo común, a melodía. Aí é onde se ve que, no traballo en equipo, as diferenzas suman, como dis ti sempre, Pepo.

—Vexo que aproveitas todo o que che conto sobre as leccións da Academia, jeje.

—Eu sempre escoito con atención, jajaja. E está claro que sabes todos os temas de memoria..., pero, se me permites un consello, non o sigas todo con tanta rixidez. Estou encantada coa túa maneira de tratarme, pero ás veces es un pouco..., como diría eu, pesado. Que sexa cega non significa que non poida desenvolverme, e aínda que moitas veces vénme ben a túa axuda, realmente non sempre a necesito. Hoxe puideches velo! Aprende como debes actuar, pero fai que salga do teu interior, con naturalidade, non seguindo unha instrución coma se foses un robot deses que tedes na Academia.

Xa na casa, sentínme un pouco ridículo ao lembrar o que Clara me dixo sobre a miña maneira de actuar, pero tiña razón. Ás veces esaxero no meu afán por levar á práctica o aprendido, debo ser máis natural.

Ademais, deime conta de que ese ensaio axudárame a asimilar, de verdade, as leccións que aprendera na Academia e que non mas sabía tan ben como cría! Debo respectar a todo o mundo tal e como son, esquecerme de todos os aspectos físicos externos que cremos que nos definen e non xulgar as persoas sen coñecelas, e menos aínda, porque sexan mozos ou mozas!